

Struktura zaměstnanosti Ústecký kraj

Obsah

1	Vybrané základní údaje pro Ústecký kraj.....	2
2	Struktura zaměstnanosti.....	3
2.1	ZASTOUPENÍ PROFESNÍCH TŘÍD V ÚSTECKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCO	4
2.2	ZAMĚSTNANOST VE VYBRANÝCH ODVĚTVÍCH V ÚSTECKÉM KRAJI – PODLE CZ-NACE	5
2.3	STRUKTURA ZAMĚSTNANÝCH PODLE POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ V ÚSTECKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCE.....	6
2.4	VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA ZAMĚSTNANÝCH V ÚSTECKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCED.....	8

1 Vybrané základní údaje pro Ústecký kraj

Tab. 1: Vybrané základní údaje pro rok 2020 a 2021

Ukazatel	Ústecký kraj	Česká republika
Počet obyvatel k 31.12.2021	798 898	10 516 707
Průměrný věk obyvatel v roce 2021	42,7	42,8
Údaje o ekonomické aktivitě obyvatel ve věku 15-59 let		
Podíl ekonomicky aktivních obyvatel	77,4%	79,0%
Podíl ekonomicky aktivních mužů	84,7%	85,2%
Podíl ekonomicky aktivních žen	69,6%	72,5%
Míra nezaměstnanosti	4,0%	2,9%
Makroekonomické údaje (rok 2020)		
Podíl kraje na tvorbě HDP	5,3%	-
HDP na 1 obyvatele (průměr ČR = 100 %)	69,8%	100,0%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Webová stránka kraje: <https://www.kr-ustecky.cz/>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Ústeckého kraje:

https://formulare.kr-ustecky.cz/materialyukver/27_ZUK_2020-03-09/pdf/27_ZUK_MAT_14_2_priloha_1.pdf

2 Struktura zaměstnanosti

Pro popsání struktury zaměstnanosti v Ústeckém kraji a její porovnání se strukturou zaměstnanosti v České republice jsou použity čtyři národní klasifikace, které vycházejí z mezinárodních klasifikací.

- Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO¹ je založena na dvou hlavních principech, a to na druhu pracovního místa a na úrovni dovedností. V tomto srovnání jsou z CZ-ISCO převzaty hlavní třídy profesí.
- Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE² dělí ekonomické činnosti tak, že každé ekonomicky aktivní jednotce přiřazuje kód NACE. Zde se využívá první úroveň klasifikace CZ-NACE, která se označuje alfabetským kódem.
- Klasifikace CZ-ISCE³ definuje postavení v zaměstnání. Pro účely zpracování tohoto shrnutí jsou z klasifikace převzaty skupiny, a to v podobě, ve které s nimi pracuje Český statistický úřad.
- CZ-ISCED⁴ je klasifikace vzdělání, která uspořádává vzdělávací programy a jejich odpovídající kvalifikace do vzdělávacích úrovní a oborů. V tomto přehledu jsou využity úrovně ISCED.

Shrnutí pro kraj

Rozložení zaměstnaných obyvatel podle hlavních tříd profesí není v rámci celé České republiky a Ústeckého kraje příliš odlišné. Výjimkou je relativně větší zastoupení (o 6,8 p. b.) ve třídě **2 Specialisté** v České republice. V Ústeckém kraji je častěji zastoupena třída profesí **9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** (o 4,6 p. b.). Ve zbylých třídách profesí jsou rozdíly v rozložení mezi Českou republikou a Ústeckým krajem nižší než 2,7 p. b. (srovnání podle CZ-ISCO)

V rámci celé České republiky a Ústeckého kraje nenastávají ve většině odvětví zastoupení zaměstnaných příliš vysoké rozdíly. V České republice i v Ústeckém kraji je **relativně nejčastěji zastoupeno odvětví C - Zpracovatelský průmysl** (v České republice i v Ústeckém kraji tvoří více než čtvrtinu celkové naplněnosti). Současně je v Ústeckém kraji menší podíl v zastoupení zaměstnaných v odvětví **M – Profesní, vědecké a technické činnosti** a **J – Informační a komunikační činnosti** (rozdíl 1,8 p. b.). (srovnání podle CZ-NACE)

Velké rozdíly mezi Českou republikou a Ústeckým krajem se neprojevují ani ve srovnání rozložení ekonomicky aktivních osob podle postavení v zaměstnání. V obou případech tvoří **zaměstnanci, včetně členů produkčních družstev** více než **čtyři pětiny ekonomicky aktivních osob**. V České republice stejně jako v Ústeckém kraji jsou zaměstnanci častěji zaměstnáni ve službách než v průmyslu. Ačkoli v Ústeckém kraji je větší podíl zaměstnanců v průmyslu ve srovnání s celorepublikovými hodnotami (srovnání podle CZ-ISCE)

Z porovnání obyvatel Ústeckého kraje a celé České republiky podle kategorie vzdělání vyplývá, že v Ústeckém kraji je relativně **méně zaměstnaných obyvatel s vysokoškolským vzděláním** (16,4 %) a relativně **více** zaměstnaných obyvatel se **středním vzděláním bez maturity** (38,1 %) a se základním vzděláním 8,6 %. (srovnání podle CZ-ISCED)

¹ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCO: <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-zamestnani-cz-isco-n-f4yhpe3xt8>

² Více informací ke klasifikaci CZ-NACE: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickyh_cinnosti_cz_nace

³ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCE: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_postaveni_v_zamestnani_cz_icse-

⁴ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCED: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_vzdelani_cz_isced_2011

2.1 Zastoupení profesních tříd v Ústeckém kraji – podle CZ-ISCO

Klasifikace CZ-ISCO je národní statistická klasifikace, která vychází z mezinárodní klasifikace ISCO-08. Slouží ke sledování struktury zaměstnanosti. Jednotlivá zaměstnání jsou do jednotlivých hlavních tříd řazena podle podobnosti vykonávané práce a potřebné kvalifikace.

Rozložení hlavních tříd profesí v Ústeckém kraji a v rámci ČR je až na výjimky podobné. Nejzásadnější rozdíly v zastoupení jednotlivých tříd jsou patrné u tříd **2 Specialisté** a **9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci**. Třída 2 je relativně méně zastoupena v Ústeckém kraji (o 6,8 p. b.), třída 9 naopak v České republice (o 4,6 p. b.).

Při porovnání zastoupení mužů a žen v jednotlivých třídách profesí v Ústeckém kraji a v rámci celé ČR se opět projevují spíše **podobné tendence**. Rozdíly ve dvou zmíněných třídách profesí se propisují do zastoupení mužů a žen.

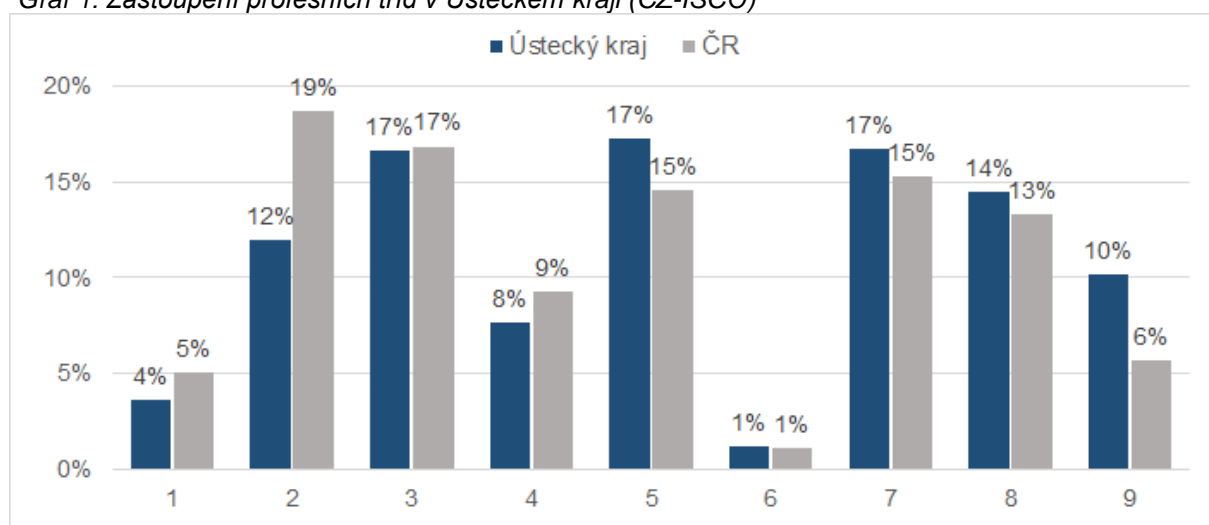
Tab. 1: Zastoupení profesních tříd v Ústeckém kraji (CZ-ISCO)

Hlavní třída profesí	Ústecký kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
1 Zákodárci a řídicí pracovníci	3,6%	4,3%	2,7%	5,1%	6,5%	3,3%
2 Specialisté	11,9%	8,2%	16,8%	18,7%	15,9%	22,2%
3 Techničtí a odborní pracovníci	16,6%	17,0%	16,2%	16,8%	17,2%	16,4%
4 Úředníci	7,7%	2,5%	14,6%	9,2%	3,5%	16,5%
5 Pracovníci ve službách a prodeji	17,2%	11,2%	25,2%	14,5%	8,7%	21,9%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,2%	1,8%	0,5%	1,1%	1,4%	0,8%
7 Řemeslníci a opraváři	16,7%	27,2%	2,7%	15,3%	24,7%	3,4%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři	14,4%	19,9%	7,2%	13,3%	17,5%	7,9%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	10,2%	7,3%	14,1%	5,6%	4,1%	7,6%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Tučně jsou zvýrazněné profesní třídy s nejvyšším rozdílem naplněnosti mezi Ústeckým krajem a celou ČR

Graf 1: Zastoupení profesních tříd v Ústeckém kraji (CZ-ISCO)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

V profesní třídě 2 Specialisté je větší zastoupení mužů i žen v celorepublikových hodnotách (rozdíl u mužů 7,7 p. b., u žen 5,4 p. b.). Naopak jsou ženy i muži v Ústeckém kraji častěji zastoupeni ve třídě 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (rozdíl u mužů 3,2 p. b., u žen 6,5 p. b.). Celkově jsou ženy

nejčastěji zastoupeny ve třídě 5 Pracovníci ve službách a prodeji (25,2 % v Ústeckém kraji; 21,9 % v ČR). Muži v obou případech relativně nejvíce naplňují třídu 7 Řemeslníci a opraváři (27,2 % v Ústeckém kraji a 24,7 % v ČR).

2.2 Zaměstnanost ve vybraných odvětvích v Ústeckém kraji – podle CZ-NACE

Klasifikace CZ-NACE, klasifikace ekonomických činností, vychází z klasifikace NACE, která je používaná v Evropské Unii. Slouží k porovnatelnosti statistických dat v rámci celé Evropské unie. Každé statistické jednotce, která vykonává ekonomickou činnost, je přiřazen kód NACE podle její hlavní ekonomické činnosti.

Rozložení podle klasifikace NACE je v Ústeckém kraji a v rámci celé ČR velmi **podobné**. V obou případech je nejvíce zastoupeno odvětví **C - Zpracovatelský průmysl** (v Ústeckém kraji i v České republice více než čtvrtina z celku).

Tab. 2: Zaměstnanost v odvětvích v Ústeckém kraji (NACE-CZ)

Odvětví	Ústecký kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	2,0%	2,8%	1,0%	2,5%	3,4%	1,5%
B Těžba a dobývání	2,0%	2,9%	0,9%	0,6%	0,9%	0,2%
C Zpracovatelský průmysl	27,0%	31,6%	21,0%	26,1%	31,1%	19,6%
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	1,4%	2,0%	0,7%	1,1%	1,4%	0,7%
E Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady	1,7%	2,0%	1,2%	1,2%	1,7%	0,6%
F Stavebnictví	9,1%	15,3%	0,8%	7,9%	12,8%	1,7%
G Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	11,0%	8,6%	14,3%	11,1%	9,0%	13,7%
H Doprava a skladování	6,3%	9,2%	2,3%	6,0%	8,0%	3,5%
I Ubytování, stravování a pohostinství	2,9%	1,8%	4,4%	2,9%	2,3%	3,7%
J Informační a komunikační činnosti	2,3%	3,2%	1,1%	4,0%	5,6%	2,1%
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1,6%	1,3%	1,9%	2,4%	1,9%	3,0%
L Činnosti v oblasti nemovitostí	0,9%	1,0%	0,8%	0,9%	0,9%	0,8%
M Profesní, vědecké a technické činnosti	3,3%	2,1%	4,8%	5,1%	4,5%	5,7%
N Administrativní a podpůrné činnosti	2,8%	2,7%	2,9%	2,3%	2,2%	2,5%
O Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp.	7,4%	6,5%	8,6%	6,6%	5,8%	7,5%
P Vzdělávání	6,9%	2,3%	13,0%	7,4%	3,0%	13,0%
Q Zdravotní a sociální péče	7,7%	1,8%	15,6%	7,7%	2,7%	14,1%
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,6%	1,6%	1,7%	1,7%	1,6%	1,8%
S Ostatní činnosti	1,5%	1,1%	2,0%	1,8%	0,9%	3,0%

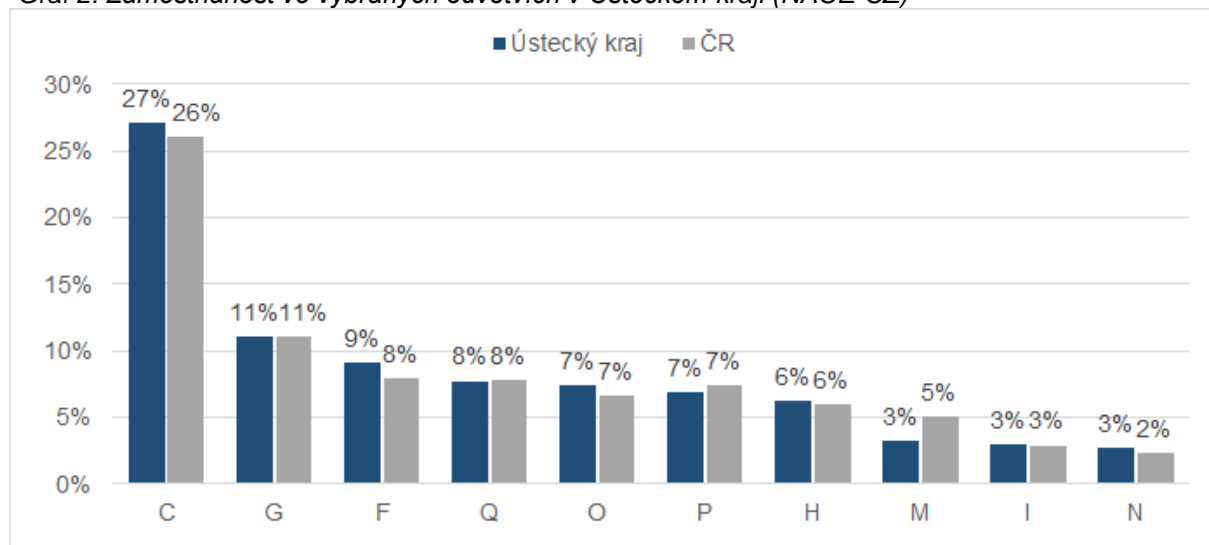
Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Tučně jsou zvýrazněna odvětví s nejvyšším rozdílem naplněnosti mezi Ústeckým krajem a celou ČR

Rozdíly v naplněnosti jednotlivých odvětví v Ústeckém kraji a celé České republice ve většině odvětví nejsou příliš významné. Nejvyšší rozdíly jsou patrné v odvětví J – Informační a komunikační činnosti a M – Profesní, vědecké a technické činnosti (o shodných 1,8 p. b.) ve prospěch České republiky.

Při porovnání zastoupení mužů a žen v Ústeckém kraji je zřejmé, že ženy jsou výrazně častěji zastoupeny v odvětví Q - Zdravotní a sociální péče (o 13,8 p. b.), P - Vzdělávání (o 10,7 p. b.) a v odvětví G – Velkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidel (o 5,7 p. b.). Muži naopak v Ústeckém kraji dominují v odvětvích F - Stavebnictví (o 14,5 p. b.), C - Zpracovatelský průmysl (o 10,7 p. b.) a H - Doprava a skladování (o 7 p. b.). V celorepublikovém srovnání tyto trendy přetrvávají.

Graf 2: Zaměstnanost ve vybraných odvětvích v Ústeckém kraji (NACE-CZ)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

2.3 Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Ústeckém kraji – podle CZ-ISCE

Klasifikace CZ-ISCE je národní klasifikace vycházející z mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání ISCE-93. CZ-ISCE klasifikuje obsazená pracovní místa v konkrétním časovém období a ekonomicky aktivní osoby podle jejich vztahů k pracovním místům.

Nejširší skupina lidí má v zaměstnání postavení **zaměstnanec**, včetně **členů produkčních družstev**. Celkem v Ústeckém kraji spadá do této kategorie 85,3 % zaměstnaných, přičemž v České republice je to 84,1 % zaměstnaných. Necelou polovinu ekonomicky aktivních osob v této kategorii (47,5 %) v Ústeckém kraji tvoří zaměstnanci ve službách, podobně je to v celé České republice (50,0 %).

Druhou, i když výrazně méně početnou skupinou, jsou **pracující na vlastní účet**. Poměr pracujících na vlastní účet v Ústeckém kraji (11,5 %) a v rámci celé České republiky (12,8 %) je podobný. V rámci Ústeckého kraje i v celé České republice se častěji podniká ve **službách**. Nicméně v ČR je podíl podnikajících ve službách více než dvakrát vyšší (8,5 %) než podnikajících v průmyslu (3,8 %). V Ústeckém kraji je rozdíl mezi podnikajícími v průmyslu (3,7 %) a ve službách (7,3 %) nižší.

Méně početná je skupina **zaměstnavatelů**, kterých je v Ústeckém kraji i v rámci celé České republiky méně než 3 %. Nejmenší skupinu tvoří pomáhající rodinní příslušníci, těch se v rámci Ústeckého kraje i v celé České republice vyskytuje přibližně půl procenta.

Tabulka 3 současně umožňuje srovnávat zastoupení mužů a žen v jednotlivých kategoriích zaměstnání. V rámci celé České republiky jsou ženy procentně více zastoupeny v kategorii zaměstnanců, včetně členů produkčních družstev, a to převážně ve službách. Zároveň relativně častěji spadají do kategorie pomáhající rodinní příslušníci. Muži jsou častěji zaměstnavateli a zároveň častěji pracují na vlastní účet. Tento trend v zastoupení postavení v zaměstnání podle pohlaví je aplikovatelný i na Ústecký kraj.

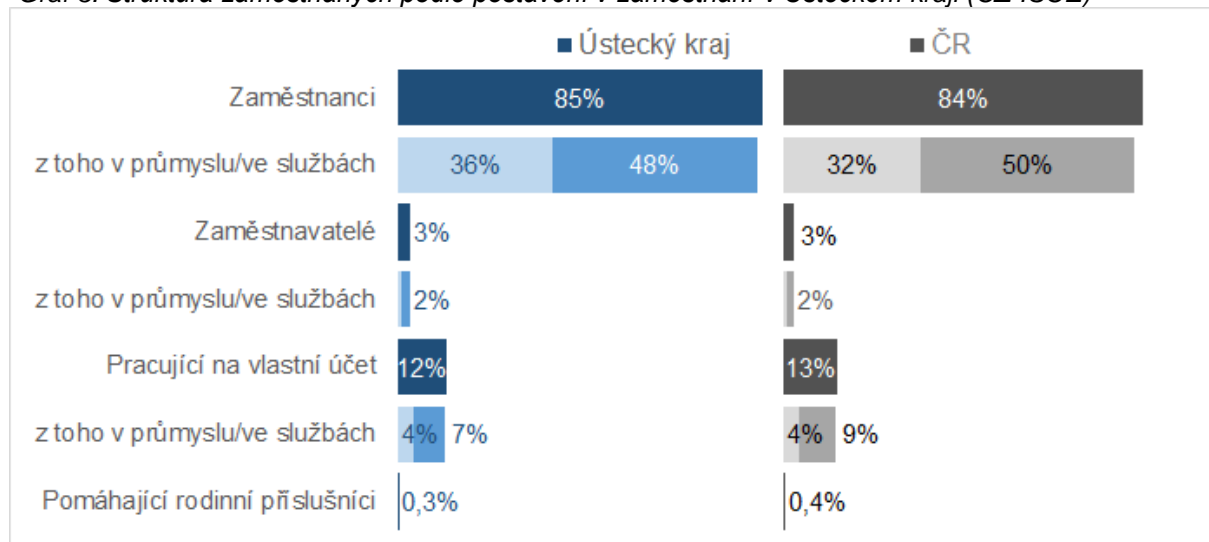
Muži v Ústeckém kraji jsou relativně častěji zaměstnáni jako zaměstnanci v průmyslu (45,9 %) než muži v rámci celé České republiky (40,3 %). Ženy jsou v jednotlivých kategoriích zastoupeny v Ústeckém kraji podobně jako v České republice.

Tab. 3: Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Ústeckém kraji (CZ-ISCE)

Postavení v zaměstnání	Ústecký kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
Zaměstnanci vč. členů produkčních družstev	85,3%	81,5%	90,3%	84,1%	80,7%	88,4%
z toho v průmyslu	36,4%	45,9%	23,6%	32,2%	40,3%	21,9%
z toho ve službách	47,5%	33,7%	66,0%	50,0%	38,0%	65,3%
Zaměstnavatelé	2,9%	4,4%	0,8%	2,7%	3,7%	1,5%
z toho v průmyslu	1,0%	1,8%	-	0,8%	1,3%	0,1%
z toho ve službách	1,7%	2,3%	0,8%	1,8%	2,2%	1,3%
Pracující na vlastní účet	11,5%	13,9%	8,4%	12,8%	15,4%	9,5%
z toho v průmyslu	3,7%	6,0%	0,8%	3,8%	6,3%	0,7%
z toho ve službách	7,3%	7,2%	7,5%	8,5%	8,4%	8,7%
Pomáhající rodinní příslušníci	0,3%	0,2%	0,5%	0,4%	0,2%	0,7%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Graf 3: Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Ústeckém kraji (CZ-ISCE)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

2.4 Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Ústeckém kraji – podle CZ-ISCED

Klasifikace vzdělání CZ-ISCED vychází z mezinárodní klasifikace ISCED. Tato klasifikace nejprve zařazuje vzdělávací programy a poté klasifikuje jejich kvalifikace, tedy oficiální potvrzení o úspěšném ukončení vzdělávacího programu.

V Ústeckém kraji je nižší podíl zaměstnaných s **vysokoškolským vzděláním** (16,7 %) než v rámci celé České republiky (27,1 %). Naopak v kraji žije dvojnásobný podíl zaměstnaných s dokončeným **základním vzděláním** (8,6 %) oproti 4,2 % v celé České republice a vyšší podíl zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity (38,1 %, v ČR 31,7 %). Střední vzdělání s maturitní zkouškou vykazuje podobné rozložení v ČR i v Ústeckém kraji.

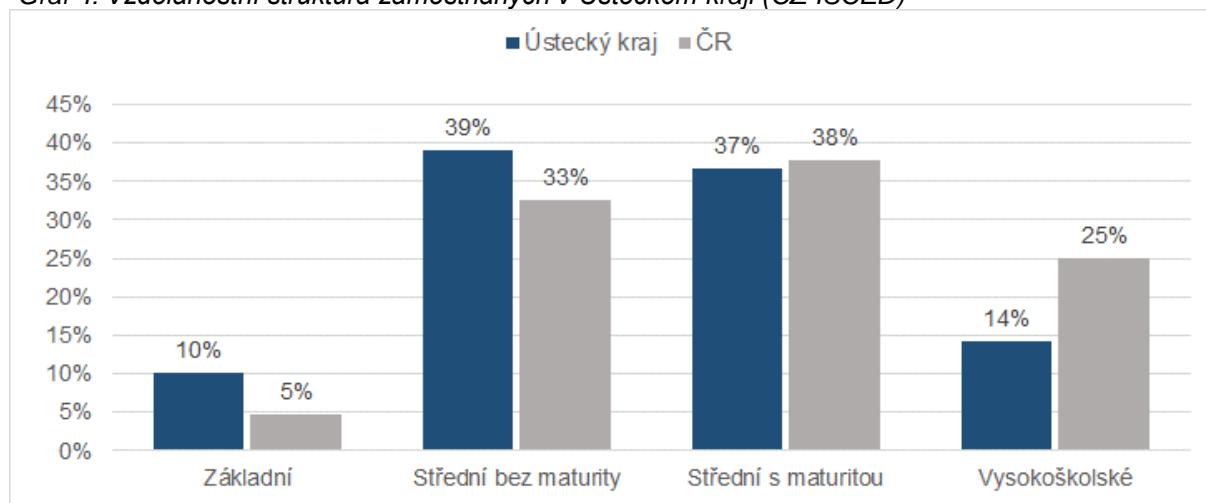
V zastoupení mužů a žen lze nalézt téměř u všech kategorií vzdělání významné rozdíly. Ženy nejčastěji absolvují střední vzdělání s maturitní zkouškou, a naopak muži nejčastěji ukončují své střední vzdělání bez maturity. Tento trend platí pro Ústecký kraj i pro celou Českou republiku. Tento rozdíl je pravděpodobně spojený s celkovým rozložením profesní struktury České republiky, jelikož oborové a řemeslné profese jsou častěji vyučovány v rámci středního vzdělání, po jehož absolvování žák obdrží výuční list. Tyto profese jsou v České republice stále spíše mužskou doménou.

Tab. 4: Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Ústeckém kraji (CZ-ISCED)

Dokončené vzdělání	Ústecký kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
Základní	8,6%	7,2%	10,4%	4,2%	4,0%	4,4%
Střední bez maturity	38,1%	44,1%	30,2%	31,7%	36,8%	25,1%
Střední s maturitou	36,9%	34,5%	40,0%	37,1%	34,8%	40,0%
Vysokoškolské	16,4%	14,2%	19,4%	27,1%	24,4%	30,4%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Graf 4: Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Ústeckém kraji (CZ-ISCED)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2021

Vydal Národní pedagogický institut České republiky
Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1, roku 2022

Aktuální informace o publikacích Národního pedagogického institutu České republiky
najdete na www.npi.cz